

9

ביטחון אישי
לכל ילדה, נערה
ואישה בעיר

אלימות מגדרית והחשש מפניה מעצבים את חייהן של ילדות, נערות ונשים מכל קבוצות ומעמדות החברה ובכל זירות החיים, במרחב הפרטי ובמרחב הציבורי. לפי ההערכות, אחת מתוך שלוש נשים בעולם חוותה או תחוה בחייה אלימות מגדרית (World Bank, 2019).

השיח הציבורי והתקשורתי מתמקד פעמים רבות במקרים של רצח נשים על ידי בני זוגן או על ידי קרובים אחרים במשפחה, כביטוי קיצוניי לאלימות כלפי נשים. אך לאלימות המגדרית גוונים וביטויים רבים והיא מתרחשת לא רק במשפחה ובבית, אלא גם ברחוב, בגינות המשחקים, במקומות המסחר, הפנאי והבילוי, בתחבורה הציבורית, במוסדות החינוך והבריאות, במקומות העבודה, באפליקציות וברשתות החברתיות. ואף שביטוייה מתרחשים באופן יומיומי, מצבי משבר וחירום מעמיקים ומחמירים את התופעה, כפי שמלמדות למשל עדויות מאירועי אקלים קיצוני ומגפת הקורונה.

בפרק זה ייעשה שימוש במונח **אלימות מגדרית כלפי נשים**, מכיוון שאלימות כלפי נשים היא אלימות על רקע מגדרי, כלומר, אלימות שמכוונת כלפי נשים בשל היותן נשים. אלימות זו משקפת את יחסי הכוחות בין גברים לנשים בחברה, ומשמשת כלי חברתי, פוליטי וכלכלי להנצחתם. היא מוגדרת כהפרה של זכויות האדם של נשים וכאפליה, וכוללת כל מעשה שתוצאתו, בכוח או בפועל, נזק או סבל גופני, מיני, נפשי או כלכלי בעבור נשים, לרבות איומים במעשה כזה, הטרדה, כפייה או שלילת חירות שרירותית, המתרחשים בין במרחב הציבורי ובין במרחב הפרטי.¹

¹ לפי האמנה בדבר ביטול אפליה נגד נשים לצורותיה (אליה ישראל הצטרפה) ואמנת איסטנבול למניעה ולמאבק באלימות נגד נשים ובאלימות במשפחה.

הצורך בהגברת הביטחון האישי של ילדות, נערות ונשים בתל־אביב-יפו עובר כחוט השני בתכנית 'עיר שווה' המקיפה את זירות החיים השונות. בכל תחום שבו התכנית עוסקת, מתגלה כי אלימות מגדרית היא גם ביטוי של אי שוויון וגם חסם לקידום השוויון בין נשים וגברים.

אלימות כלפי נשים - בין אם היא מתרחשת מצד אדם קרוב או זר, בין כותלי הבית או מחוצה לו - איננה רק עניין פרטי בין הפוגע לבין אישה; שורשיה נעוצים עמוק בפרקטיקה של אפליית נשים, והיא תולדה ישירה של האופן שבו החברה מתייחסת לנשים. על כן, רצח נשים במשפחה הוא רק קצה הקרחון של אפליית נשים. כל עוד נשים נחשבות כלא־שוות לגברים בכל זירות החיים, יהיה קשה למגר את האלימות כלפיהן, וגם להפך: אלימות מהווה חסם מרכזי ומהותי בפני נשים להשתלבות בחיים הציבוריים, לחופש, לעצמאות, לבריאות, להשכלה ולפרנסה, ומונעת מהן הנאה מלאה מהעיר והשתתפות שווה בחיים העירוניים.

עיריית תל־אביב-יפו מכירה בכך שאלימות כלפי נשים היא עניין חברתי ציבורי, אשר מקיפה קשת רחבה של ביטויים ודורשת ראייה רחבה, חוצת דיסציפלינות. נקודת המוצא של תכנית 'עיר שווה' בכללותה היא, שאין די בחקיקה ברמה הלאומית בלבד, ושכוחות השוק לבדם לא ידחפו לשינוי הראוי. אי־שוויון מגדרי בכלל, ואלימות כלפי נשים בפרט, מציבים אתגר שמחייב התייחסות ממסדית רחבה, ואכן שותפים עירוניים רבים לוקחים חלק במאבק באלימות כלפי נשים: מינהל שירותים חברתיים, מינהל חינוך, הרשות לחוסן ושוויון חברתי, חטיבת התפעול ועוד.

העירייה פועלת במשך שנים רבות למען טיפול במקרי אלימות כלפי נשים, ובין היתר, פועלים בעיר מרכז 'אור־נור ליחסים בטוחים במשפחה' והמרכז הרב תחומי 'מעייני' לטיפול בטראומה מינית, המופעלים על ידי מינהל שירותים חברתיים; ומרכז 'לטם' לטיפול בטראומה מינית הפועל באיכילוב.

במסגרת פיתוח תכנית 'עיר שווה', עלה באופן ברור תפקידה החשוב של עיריית תל־אביב-יפו בהרחבת הדרכים למניעת אלימות כלפי נשים על ביטוייה השונים בעיר, תוך התמקדות מיוחדת במרחבי החיים המשותפים והציבוריים.

לצד התייחסות לנושא בפרקי התכנית השונים, יוחד פרק נפרד של התכנית לביסוס תפיסת עבודה הוליסטית למאבק באלימות כלפי נשים מ-360 מעלות: מגוון פעולות המבוססות על איסוף נתונים והמתייחסות לטווח קבוצות הגיל, בתחומי החיים השונים, ובדגש על יצירת מענים חדשניים.

פרק זה מציג במרכזו מבוחר נתונים על-אודות היקפיה ונזקיה של האלימות כלפי נשים, לצד סקירת דוגמאות מהעולם ללמידה ולקידום שינוי, ומתאר את הפעילות העירונית שמושמת ושתישם בחמש השנים הקרובות להגברת המאבק.

הפרקים השונים של תכנית יעיר שווה' מתייחסים למאבק באלימות כלפי נשים וכוללים כיווני פעולה שונים להגברת תחושת הביטחון האישי:

- ◀ **בתחום התחבורה** - הבטחת קליטה סולרית בחניונים העירוניים והדרכות לנהגים בתחבורה הציבורית
- ◀ **במרחב הציבורי** - פיתוח מנגנון עירוני לאיסוף וניטור צרכים מהשטח ביחס לתאורה ולאירועי אלימות
- ◀ **בתחום החינוך** - פיתוח התכנית להוגנות מגדרית במערכת החינוך העירונית
- ◀ **בתחום הספורט והתרבות** - פיתוח תכניות ייעודיות למניעת הטרדות מיניות; ועוד.

לצד כיווני פעולה ייעודיים אלו, כלל כיווני הפעולה לקידום השוויון המגדרי בעיר ולהגברת הנוכחות וההשתתפות של נשים בה, שפותחו במסגרת התכנית, יגבירו את תחושת הביטחון האישי שלהן, ומעבר לכך יביאו ליצירת עיר בטוחה וטובה יותר לכולם.

אלימות כלפי נשים - מה ידוע לנו?

- ◀ במרכז 'אור־נור ליחסים בטוחים במשפחה' בתל־אביב-יפו, נעשו בשנת 2021 מעל 1,000 התערבויות - במחצית מן המקרים עקב פניות לטיפול במרכז ובמחצית השנייה עקב הגשת תלונות במשטרה (נתוני אור־נור, 2022).
- ◀ בתל־אביב-יפו נפתחו בשנת 2021 כ-1,500 תיקי אלימות כנגד נשים במשטרה. מדובר בעלייה של כ-11% בהשוואה לשנה הקודמת. בנוסף, נפתחו עוד כ-800 תיקים על איומים כנגד נשים (נשים בראי המספרים, 2022). לפי נתוני המשטרה, תלונות ותיקים על אלימות כלפי נשים מתקבלות בכל תחנות המשטרה בעיר, ללא הבדל גיאוגרפי וסוציו־אקונומי.
- ◀ גורמי הסיוור והביטחון העירוניים בתל־אביב-יפו מקבלים כמעט מדי יום תלונות על הטרדה מינית/מעשה מגונה במרחב הציבורי: בשנת 2021 למשל, התקבלו 348 תלונות (נתונים עירוניים, 2022).

קשה להעריך במדויק את ממדי התופעה של אלימות כלפי ילדות, נערות ונשים במרחב הפרטי ובמרחב הציבורי בכלל, ובעיר תל־אביב-יפו בפרט. זאת, בין היתר בשל היעדר מחקר מספק על מכלול ביטויי האלימות, וכן בשל תת־דיווח חמור בתחום זה.

כך למשל, ביטחון אישי של הלמ"ס לשנת 2019 על ישראל, כ-97% מהפגיעות המיניות אינן מדווחות למשטרה ולמעלה ממחצית מהנשים שנפגעו מאלימות או שחוו איום באלימות לא דיווחו על כך למשטרה.

יחד עם זאת, קיימים נתונים המלמדים באופן חלקי על תמונת המצב.

לפי הערכות, בישראל חיות יותר מ-200,000 נשים נפגעות אלימות במשפחה.

[מדד האלימות של ויצ"ו לשנת 2019-2020]

מדי שנה נרצחות בישראל בממוצע כעשרים נשים על רקע מגדרי, על ידי בן זוג או קרובי משפחה אחרים.

[מדד המגדר, 2021]

נוקיה של האלימות המגדרית כבדים: ברמה האישית, באופן מִיָּדִי וארוך טווח, האלימות משפיעה על כלל היבטי חייה של האישה ועל הנתמכים התלויים בה. ברמה החברתית והכלכלית, יש השפעות ניכרות בתחומי הרווחה, הבריאות וכדומה, שאותן היה אפשר למנוע באמצעות פעולות מקדימות.

חשוב להדגיש כי לפי מחקרים, אלימות מגדרית במרחב הציבורי מגבירה את הפחד מפני תקיפה מינית, ומגבילה את התנועה של נשים במרחב הציבורי (מור, 2017). גם ללא תלות בחוויה אישית קונקרטי, המציאות של אלימות מגדרית משפיעה על התחושה הסובייקטיבית של נשים ומעצבת את החוויה שלהן בעיר. עיריית תל־אביב-יפו מכירה בהבדל המגדרי בתחושת הביטחון הסובייקטיבית במרחב הציבורי ונדרשת גם לכך במסגרת תכנית 'עיר שווה'.

◀ בתל־אביב-יפו נשים חשות פחות ביטחון אישי באזור מגוריהן מאשר גברים ומרגישות עוד פחות ביטחון מגברים ללכת לבדן בשעות החשיכה (נשים בראי המספרים, 2022). ניתוח פניות מוקד 106 פלוס' בנושא תאורה לשנת 2020 הראה כי 64.8% מהפניות בדבר הוספת תאורה בגינה ציבורית, היו של נשים.

◀ גם בחופי הים בעיר נשים מדווחות כי הן חשות פחות ביטחון אישי מאשר גברים ומבקרות בהם פחות מהם (נשים בראי המספרים, 2021). בנוסף, מבין העוסקות והעוסקים בפעילות גופנית בעיר, נשים מבצעות פחות פעילויות במרחב הציבורי בעיר - ברחוב, בפארק, בחוף הים ועוד (סקר ספורט עירוני, 2020), בין היתר בשל חשש לביטחונן האישי.

אלימות נגד נשים במשפחה

בישראל ננקטים צעדים ברמה הלאומית וברמה המקומית למאבק באלימות נגד נשים במשפחה. אלא שמאבק זה מחייב פעולה עמוקה, שיטתית ומקיפה יותר ברבדים רבים: הגברת המענים והתמיכה לנשים נפגעות אלימות, לרבות ביחס לפתרונות חירום שאינם בהכרח מקלט; טיפול בילדות ובילדים שנחשפים לאלימות; מיצוי הדין וענישה של הפוגעים, לצד הגברת מענים טיפוליים גם עבורם (אשר חסרים באופן משמעותי); ופעולות מניעה נוספות כגון בתחום החינוך.

בתל-אביב-יפו מציע מרכז 'אור-נור' - ליחסים בטוחים במשפחה' של מנהל שירותים חברתיים, מגוון שירותים לנשים, לגברים ולילדים הנמצאים במעגל האלימות במשפחה: אבחון, הערכות מסוכנות, טיפול פרטני וקבוצתי, טיפול מותאם ומונגש לאוכלוסיות בעלות מאפיינים מיוחדים (כגון החברה הערבית, ישראלים וישראליות יוצאי אתיופיה, מבקשי ומבקשות מקלט ועוד), תקן ייעודי וייחודי לטיפול באלימות כלכלית, סיוע בשיקום כלכלי-תעסוקתי ועוד.

המרכז מהווה גורם מקשר ומגשר עם מחלקות הרווחה ומשטרת ישראל, כשבתל-אביב-יפו פועלת עו"ס משטרה שתפקידה, בין היתר, להנגיש מענים רלוונטיים בטיפול ובקהילה לנפגעי עבירה שפונים לתחנות המשטרה בעיר. בנוסף, מרכז 'אור-נור' פועל לאיסוף וריכוז נתונים ומציע הכשרות והרצאות בנושא אלימות במשפחה לגורמים שונים בעירייה ובכלל.

צילום: מולי גולדברג

מה למדנו מהעולם?

16 ימים של אקטיביזם

16 ימים של אקטיביזם נגד אלימות כלפי נשים הוא קמפיין גלובלי שאומץ על ידי גורמים שונים בעולם, ביניהם ערים מובילות כמו **ניו יורק**, ומצוין מדי שנה, מה-25 בנובמבר (יום המאבק הבינלאומי למניעת אלימות כלפי נשים), ועד ה-10 בדצמבר (יום זכויות האדם הבינלאומי, מה שמדגיש שאלימות כלפי נשים היא הפרה חמורה וקשה של זכויות אדם ואינה רק 'עניין של נשים'). הצבע הרשמי של הקמפיין הוא כתום ובמהלכו מתקיימים במקומות שונים בעולם אירועים חינוכיים, תרבותיים וציבוריים בנושא מאבק באלימות כלפי נשים.

Free to Be

Free to Be הוא כלי חברתי מבוסס מפה, שתוכנן בעזרת נערות וצעירות, במטרה לאפשר להן לזהות בזמן אמת, ללא חשש מהאשמה, את האזורים בעירן שבהם הן חשות לא בטוחות, וכך לאפשר מיפוי גיאוגרפי של אזורים שבהם נדרשת התערבות. הכלי נוסה לראשונה על ידי ארגון Plan International **במלבורן, אוסטרליה** בסוף 2016. בהמשך, ערים נוספות, מהגדולות בעולם, אימצו את השימוש בו: **דלהי, קמפלה, לימה, מדריד וסידני**. המידע שנאסף באמצעות הכלי וקבוצות מיקוד בערים אלה, היווה בסיס למחקר ולמסמך המלצות ליצירה של ערים בטוחות יותר.

Right to Be

Right to Be היא יוזמה שהחלה מבלוג שאסף סיפורים על הטרדות רחוב והפכה לצוות גלובלי שפועל על מנת להעניק למגוון קהלים כלים למניעה ולטיפול בהטרדות מיניות בסביבה היומיומית, בעסקים, במוסדות ובארגונים. בין היתר, הארגון מציע הכשרה ל-Bystanders, 'צופים מהצד' או עובדי אורח, כיצד להתערב ולסייע אם הם נחשפים להטרדה.

נקודות סגולות

עיריית מדריד פועלת רבות למיגור ארוך טווח של אלימות כלפי נשים ונערות, וזאת על רקע אונס קשה שאירע בספרד בשנת 2016 בזמן חגיגות סן פרמין המפורסמות עם מרוץ השוורים בפמפלונה. בין היתר, הוחלט במדריד שבזמן חגיגות שכונתיות ואירועים גדולים בעיר (כמו פסטיבל המוזיקה הבינלאומי), יוצבו נקודות מידע בצבע סגול (Puntos Violetas) במטרה להעלות מודעות לאלימות ולהטרדות מיניות, לתת מידע ולהעניק סיוע וייעוץ במקום במקרה הצורך. לצד הנקודה הפיזית שמאוישת, פועל גם קו סיוע טלפוני.

אסטרטגיה עירונית: מאבק באלימות מגדרית מ-360°

לצד מאמצי הטיפול שבהם משקיעה עיריית תל-אביב-יפו, במסגרת תכנית יעיר שווה' עלה באופן ברור תפקידה החשוב של העירייה בהרחבת המניעה של אלימות כלפי נשים על ביטוייה השונים בעיר. על כן, העירייה אימצה תפיסה הוליסטית ופורצת דרך שמקיפה קשת של פעולות וכוללת שיתופי פעולה ייחודיים עם מגוון גורמים, הן עירוניים ולאומיים והן מהמגזר השלישי והעסקי בעיר.

כיווני פעולה עירוניים לחמש השנים הקרובות <<<

מה בשטח?

הכשרות סירת לביטחון עירוני (סליע)

בשנת 2022 השתתפו מעל 200 עובדי אגף הסיור העירוני בהכשרה ייעודית בנושא שוויון מגדרי ומניעת הטרדות מיניות. ההכשרה נועדה להעלות מודעות לתופעות של ניצול ואלומות כלפי נשים ולהעניק כלים להתמודדות לצוותים בשטח.

איסוף מידע בפילוח מגדרי ושיפור ממשקי העבודה במישור העירוני

תופעת האלימות כלפי נשים מאופיינת בתת־דיווח, הנובע מתחושות של אשמה ובושה המאפיינות נשים שנפגעו על רקע מגדרי, ומקושי שלהן לתת אמון בסביבה וברשויות. לפיכך יש חשיבות רבה באיסוף מידע רב ככל האפשר על התופעה ופילוח נתונים, במתן הכשרה מתאימה לגורמי הטיפול והאכיפה וסנכרון הפעילות שלהם לשיפור המענים הניתנים לנשים נפגעות האלימות ולקהילה כולה.

איסוף וניטור צרכים מהשטח **בביצוע**

יצירת מנגנון עירוני לאיסוף וניטור צרכים בנושא ביטחון אישי במרחב הציבורי, בין היתר בתמיכת אמצעים טכנולוגיים מתקדמים וניתוח קריאות מוקד 106 פלוס.

מועצה עירונית משותפת עירייה-משטרה **בביצוע**

המועצה העירונית המשותפת לעיריית תל־אביב-יפו ומשטרת ישראל שעוסקת בביטחון במרחב הציבורי הגדירה את צמצום האלימות המגדרית במרחב הציבורי כמטרה מרכזית.

הדרכה והכשרה **בביצוע**

צוותי המחלקות העירוניות האמונות על הסדר והביטחון הציבורי עוברים הכשרה ורוכשים כלים ייעודיים להתמודדות עם גילויי אלימות מגדרית. העמקת הידע של גורמי האכיפה בעיר בנושא מגדר ואלימות מינית תוביל למענה מותאם ורגיש יותר.

מה בשטח?

אפליקציית SafeUp

אפליקציית SafeUp פותחה בליווי העירייה וסיטיזון, במטרה להגביר את הביטחון האישי ואת הסולידריות בין נשים תושבות העיר. האפליקציה מאפשרת לכל אישה המעוניינת בכך, לקבל ליווי בזמן אמת בשיחת טלפון או שיחת וידאו מנשים שנמצאות בקרבת מקום, וכן מסייעת לעירייה לזהות נקודות תורפה ותשתיות חסרות במרחב הציבורי, באמצעות ניטור וניתוח של נתוני השימוש באפליקציה. בתחילת שנת 2022 היו רשומות למעלה מ-11 אלף משתמשות באפליקציה בעיר. סקר שנערך בקרב המשתמשות הראה כי בזכות השימוש באפליקציה, המשתמשות שוהות במרחב הציבורי כחמש שעות יותר מבעבר, ומעידות שהן חשות בטוחות יותר בהליכה לבד בלילה.

מענים חדשניים ליצירת מרחבים בטוחים בעיר

המאבק באלימות המגדרית הנפוצה בחברה הישראלית מחייב שימוש בפתרונות חדשים ויצירתיים. התפתחויות טכנולוגיות מציעות דרכי פעולה חדשות ויעילות למניעת אלימות מגדרית ולטיפול בה.

תשתיות < בביצוע

שיפור תשתיות עירוניות להגברת הביטחון האישי במרחב הציבורי, בין היתר באמצעות פיילוט להתקנת לחצני מצוקה; שיפור תאורת רחוב; התקנת מראות; הצבת מצלמות במרחב העירוני; הסדרת מעברים צרים ומעוקלים ועוד.

לילה טוב תל-אביב-יפו < בביצוע

יוזמת 'לילה טוב' לסביבה בטוחה בתרבות הבילוי והנופש, נועדה לקדם מרחב בטוח ונקי מהטרדות מיניות. בשנת 2021 יזמה העירייה שיתוף פעולה עם מרכז הסיוע לנפגעות ולנפגעי תקיפה מינית תל-אביב, במסגרתה מתקיימות הכשרות שנתיות לצוותים במועדונים, בברים, במסעדות ובבתי מלון, שמעניקות כלים לזיהוי והתמודדות עם אירועי אלימות מינית. עשרות מקומות בילוי ובתי מלון ברחבי העיר כבר הצטרפו ליוזמה.

אירועי תרבות ופנאי <

קידום יוזמה ייעודית להגברת הביטחון האישי באירועי תרבות ופנאי עירוניים.

שומדות סף <

פרויקט להכשרת נשות מקצוע בתחומים שונים (למשל במקצועות היופי והבריאות) לאיתור מקרי אלימות בקרב לקוחותיהן, והפנייתן למקורות סיוע.

צילום: Semyon Borisov

חינוך למניעת אלימות

אחד הכלים החשובים והיעילים ביותר בהתמודדות עם תופעת האלימות המגדרית, הוא חינוך למניעת אלימות וקידום מיניות בריאה. התכניות החינוכיות מאפשרות למשתתפות ולמשתתפים לזהות את הנורמות החברתיות הפוגעניות שעומדות בבסיס התופעה, מגדירות את המותר והאסור ומלמדות מהי התנהגות מינית בריאה ומיטיבה.

◀ סדנאות בחינוך הפורמלי **בביצוע**

הרחבת סדנאות לתלמידות ולתלמידים בכלל בתי הספר העל-יסודיים למניעת אלימות ולקידום מיניות בריאה. כחלק מהמהלך פותחו תכניות ייעודיות המותאמות לאוכלוסיות מגוונות, בהן החינוך המיוחד, החברה הערבית ביפו והחינוך הממלכתי-דתי. בנוסף, מתקיימות הכשרות לצוותים החינוכיים בנושא אלימות מגדרית, תוך מתן ליווי מקצועי שוטף וסיוע בטיפול במקרים לאורך השנה. בשנת הלימודים תשפ"ב התקיימו מאות סדנאות, בשיתוף עם מרכז סיוע לנפגעות ולנפגעי תקיפה מינית תל אביב, שבהן השתתפו מעל 6,000 תלמידות ותלמידים.

◀ סדנאות והכשרות בחינוך הבלתי פורמלי **בביצוע**

הרחבת הפעילות הקיימת בחינוך הבלתי פורמלי, בתנועות וארגוני הנוער ובמרכזי הנוער העירוניים, תוך מתן מענה מותאם למגוון האוכלוסיות שלוקחות חלק בפעילות. נוסף על הסדנאות לנוער, מתקיימות גם הכשרות לצוותים חינוכיים, שמסייעות לייצר ולשמר מרחב בטוח בפעילויות השונות ולטפל בכל מקרה של אלימות מגדרית באופן מיטבי.

מה בשטח?

יש לך איך להגיב?

יוזמת יש לך איך להגיב נועדה להעלות מודעות ולהעניק לציבור הרחב כלים להתערבות במקרים של הטרדות מיניות במרחב הציבורי. היוזמה, שנחשפה לציבור בנובמבר 2022, כוללת סרטון הסברה ולומדה מקוונת, מיועדת לאנשים שמוצאים את עצמם עדים להטרדה מינית במרחב הציבורי, ונותנת בידיהם כלים להתערבות בזמן אמת באופן בטוח. היוזמה היא פרי שיתוף פעולה של עיריית תל-אביב-יפו, המותג לוריאל פריז, איגוד מרכזי הסיוע לנפגעות ולנפגעי תקיפה מינית ומרכז סיוע תל-אביב.

קמפיין תמרורי אזהרה

קמפיין עירוני שהתקיים לציון יום המאבק הבינלאומי באלימות כלפי נשים בשנת 2020, בשיתוף עם יפורום מיכל סלה. מטרת הקמפיין הייתה להעניק לציבור כלים יעילים לזיהוי מערכות יחסים רעילות ואלימות. הקמפיין הופץ ברשויות מקומיות, במטרה להעלות מודעות ברמה הארצית ואכן הוא הוביל לעלייה משמעותית בפניות לקבלת ייעוץ וסיוע מקצועי.

הסברה והעלאת מודעות ציבורית

העלאת המודעות הציבורית לתופעת האלימות המגדרית מציבה את הנושא על סדר היום הציבורי ושוברת את קשר השתיקה המאפיין את התופעה. בנוסף, היא מעניקה ידע וכלים חיוניים לציבור הרחב שסייעו בצמצום היקפי התופעה ובמתן סיוע מותאם וקרוב למועד הפגיעה.

קמפיינים, הרצאות וסדנאות **בביצוע**

העלאת מודעות ציבורית בקרב תושבות ותושבים, צוותי חינוך, תלמידות ותלמידים ועובדות ועובדי עירייה לאורך השנה ובמועדים מיוחדים כמו יום המאבק באלימות כלפי נשים ויום האישה הבין-לאומי.

המרחב החברתי **בביצוע**

שיתוף פעולה עם המרחב החברתי, אשר הוקם על חורבות מועדון החשפנות 'הפוסיקט' בכיכר אתרים. העירייה מקדמת סדנאות וסידורים במקום לצוותים חינוכיים, לתלמידות ותלמידי בתי הספר העל-יסודיים בעיר וכן לגורמים מקצועיים, במטרה להעלות את המודעות ולפעול לצמצום צריכת מין בתשלום. בשנתיים האחרונות ביקרו במרחב החברתי למעלה מ-4,000 עובדות ועובדי עירייה, ולמעלה מ-2,000 תלמידות, תלמידים וצוותים חינוכיים.

עיר ללא הפסקה

חמישה תמרורי אזהרה"ה בזוגיות

הקטנה
את תמיד
אשמה בהכל

**זוגיות
דו פרצופית**
בפומבי הוא מציג את
עצמו באופן שונה

אובססיביות
הוא מחטט לך בנייד
ובולש אחריך

**הקדוש
המעונה**
הוא גם קורבן
וגם תוקפן

**רגישות
קיצינית**
הוא יגיב בצורה מאיימת
במנייה ותציעי להיפרד

זיהית תמרור אזהרה"ה? יש למי לפנות!
מרכז אור נור 03-7246565 | מוקד שירות 106 פלוס
michalsela.org.il פרטים נוספים על התמרורים:

עיר שווה

הרשות לחוסן ושוויון חברתי

סגנית מיכל סלה

מחצית מהנרצחות על-ידי בן זוג
לא סבלו מאלימות פיזית קודמת.

עיר ללא הפסקה

יש לך איך להגיב.

ראית הטורדה מינית במרחב הציבורי?

דרכים לתגובה בזמן אמת

1. הסתת דעת 2. אספקת
3. בקשת עזרה 4. תיעוד 5. דבר ישיר

עיריית תל-אביב-יפו נלחמת באלימות מגדרית

לתי הכיף למוטות ולפגעי חקירה פרימי
1202 טלפון ע"י נשים 1 800 555 555 ע"י נגרים
אלו בעלייה

עיר ללא הפסקה

**כדי שגם
הברמנית
תדע איך
לעזור לך**

עיריית תל-אביב-יפו נלחמת באלימות מגדרית

קידום מדיניות ברמה העירונית והלאומית

קידום מדיניות להגברת הביטחון האישי של נשים, ברמה העירונית והלאומית, ויצירת שינוי עומק הכרחי לצמצום תופעת האלימות המגדרית וטיפול יעיל בהשלכותיה.

מדיניות עירונית שמקשה על פעילות מועדוני חשפנות **בוצע**

מתוך הכרה בכך שחשפנות מחפיצה את כלל הנשים ופוגעת בכבוד האדם, של נשים וגברים כאחד, אימצה ועדת המשנה לתכנון ולבנייה של העירייה בשנת 2020 את המלצות יועצת ראש העיר לקידום מעמד האישה, וקבעה "לאשר מדיניות, לפיה, ככלל, אין מקום לאשר שימוש למועדוני חשפנות במסגרת בקשות לשימוש חורג"¹. בנוסף, אומצה תכנית שיקום לנשים שיחפצו בסיוע, לצד קידום עבודה ברמה הלאומית למאבק בחשפנות.

חוק איסור צריכת זנות **בביצוע**

קידום יישום ואכיפה של חוק איסור צריכת זנות שנחקק בשנת 2019,² לצד תמיכה וסיוע לאוכלוסיות במעגל הזנות.

מאבק באלימות במשפחה **בביצוע**

קידום מדיניות למאבק באלימות במשפחה מול משרדי המשלה השונים, לדוגמה בנושא הרחקת בני זוג אלימים וטיפול בהם.

¹ "למותר לציין, כי מדובר בהתוויית מדיניות כללית, ואין בכך בכדי לגרוע מקיום בחינה ודיון לגופו של עניין בבקשות פרטניות, ככל שיוגשו".

² הוראת שעה ותיקון חקיקה, התשע"ט-2019.

צוות ניהול התכנית, הרשות לחוסן ושוויון חברתי

אפרת מייקין-כנפו, מנהלת הרשות לחוסן ושוויון חברתי ויועצת ראש העיר לקידום מעמד האשה
איילה אזולאי, סגנית מנהלת הרשות לחוסן ושוויון חברתי
אורית מרום, מנהלת תחום בכירה, חוסן ושוויון מגדרי
נעה דגן, מנהלת פרויקטים בכירה, חוסן ושוויון מגדרי
שי אוקסנברג, מנהלת פרויקטים, חוסן ושוויון מגדרי, כותבת התכנית

רשימת משתתפות ומשתתפים

בהובלת:

רובי זלוף, משנה למנכ"ל ומנהל חטיבת התפעול
שרון בלום מלמד, מנהלת מנהל שירותים חברתיים

מחקר, ייעוץ ופיתוח מקצועי:

עו"ד שי אוקסנברג
עו"ד מרים זלקינד, שדולת הנשים בישראל

חטיבת התפעול

שמוליק קצילניק, סגן מנהל חטיבת תפעול
חנן פרץ, מנהל אגף סלי"ע
מיטל ויס, מנהלת מוקד שירות 106 פלום
איל קדר, מנהל מטה חטיבת תפעול
לימור ספרד צייטונה, סגנית מנהל האגף לתפעול ומנהל
יואב הרץ, ממונה בקרה וניתוח נתונים
נטלי אוסדון, אחראית הדרכה וניהול ידע

מנהל שירותים חברתיים

בלהה קורן, מנהלת אגף שירותים חברתיים מרכז צפון
נעמי פדהצור, מנהלת ומרכזת נושא אלימות במשפחה
לאה וקסלר, מתאמת פעולות המנהל ועוזרת, בריאות הציבור
תמר לקס, מרכזת נושא צעירות וצעירים
גיזל קול, מרכזת נושא ילד נוער ומשפחה
הילה אריאל, מנהלת אגף שירותים חברתיים דרום לשעבר

אגף רישוי עסקים

איילת וסרמן, מנהלת אגף רישוי עסקים
יובל פלג, מנהל תחום עסקי לילה

אגף מיחשוב ומערכות מידע

איציק בן דוד, מנהל אגף מיחשוב ומערכות מידע

מנהל קהילה, תרבות וספורט

אריק שוע, סגן מנהל מנהל קהילה, תרבות וספורט
ערגת צדוק, מנהלת מרחב קהילתי מרכז מערב
רובי מגן, מנהל מרכז קהילתי - המרכז הגאה

מנהלת עיר עולם ותיירות

שרון לנדס פישר, מנכ"לית מנהלת עיר עולם ותיירות
יעל פרומן, מנהלת התיירות וסמנכ"ל עיר עולם
זוהר כהן זדה, רכזת תיירות

מעבדת החדשנות Cityzone

גבי קמינסקי, מנהל מעבדת החדשנות Cityzone

מקורות מרכזיים

אוקסנברג, ש. (2020). טיפול בגברים אלימים. שדולת הנשים בישראל.

איגוד מרכזי הסיוע לנפגעות ולנפגעי תקיפה מינית בישראל. (חסר תאריך). נתונים כלליים. נדלה בתאריך 1 בספטמבר, 2022, מתוך <https://www.1202.org.il/centers-union/info/statistics/general-data>

דוח מבקר המדינה. (2020). יישום החוק למניעת הטרדה מינית, דוח שנתי 7'20.

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. (2020, 13 באוגוסט). ממצאים ראשוניים מתוך סקר ביטחון אישי 2019.

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. (2021, 24 בנובמבר). נשים נפגעות עבירה - נתונים מתוך סקר ביטחון אישי 2020 לרגל יום המאבק הבינלאומי למניעת אלימות נגד נשים.

המרכז למחקר כלכלי וחברתי של עיריית תל-אביב-יפו. (2021). נשים בתל-אביב-יפו בראי המספרים.

המרכז למחקר כלכלי וחברתי של עיריית תל-אביב-יפו. (2022). נשים בתל-אביב-יפו בראי המספרים (טרם פורסם).

רגב, ב., עמם, ש., סידי, י. ושירי, נ. (2014). מדד אלימות לאומי. ביטחון פנים, 6, 3. נדלה מתוך https://www.gov.il/BlobFolder/reports/bithon_pnim_6_violence_index/he/%D7%9E%D7%93%D7%93%20%D7%90%D7%9C%D7%99%D7%9E%D7%95%D7%AA.pdf

Right to be. [n.d.]. Retrieved September 14, 2022, from <https://righttobe.org/>

Tabary, Z. (2017, December 21). 220,000 women sexually harassed on public transport in France: study. *Reuters*. Retrieved from <https://www.reuters.com/article/us-women-france-sexcrimes-idUSKBN1EF2J2?msclkid=2ef8c196a90c11ecab2eea97ed16c497&adlt=strict>

The GBV AoR Helpdesk. (2021). *Climate Change and Gender-Based Violence: What are the Links?*. Retrieved from <https://gbvaor.net/sites/default/files/2021-03/gbv-aor-helpdesk-climate-change-gbv-19032021.pdf>

Topping, A. (2012, May 25). Four in 10 young women sexually harassed in public spaces, survey finds. *The Guardian*. Retrieved from <https://www.theguardian.com/lifeandstyle/2012/may/25/four-10-women-sexually-harassed?msclkid=5999a39ea90a11ec8179b803559626bf&adlt=strict>

UN Women. [n.d.]. *Creating safe and empowering public spaces with women and girls*. Retrieved September 14, 2022, from <https://www.unwomen.org/en/what-we-do/ending-violence-against-women/creating-safe-public-spaces>

UN Women (2020). *COVID-19 and Ensuring Safe Cities and Safe Public Spaces for Women and Girls*. Retrieved from <https://eca.unwomen.org/sites/default/files/Headquarters/Attachments/Sections/Library/Publications/2020/Brief-COVID-19-and-ensuring-safe-cities-and-safe-public-spaces-for-women-and-girls-en.pdf>

UN Women. (2020). *Flagship Programme: Safe Cities and Safe Public Spaces*. Retrieved from <https://www.unwomen.org/sites/default/files/Headquarters/Attachments/Sections/How%20We%20Work/flagship%20programmes/UN-Women-Flagship-programme-Safe-cities-public-spaces-en.pdf>

UN Women. (2021). *Safe Cities and Safe Public Spaces for Women and Girls Global Initiative: Global Results Report 2017-2020*. Retrieved from <https://www.unwomen.org/sites/default/files/Headquarters/Attachments/Sections/Library/Publications/2021/Safe-Cities-and-Safe-Public-Spaces-global-results-report-2017-2020-en.pdf>

Whittenbury, K. (2013). Climate Change, Women's Health, Wellbeing and Experiences of Gender Based Violence in Australia. In M. Alston & K. Whittenbury (Eds.), *Research, Action and Policy: Addressing the Gendered Impacts of Climate Change* (pp. 207-221). Springer.

World Bank. (2019, September 25). *Gender-Based Violence (Violence against Women and Girls)*. Retrieved from <https://www.worldbank.org/en/topic/socialsustainability/brief/violence-against-women-and-girls>

World Health Organization. (2021, March 9). *Violence against Women: Key Facts*. Retrieved from <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/violence-against-women>

YouGov/BBC Survey Results. (2022). Retrieved from [https://docs.cdn.yougov.com/utjogn9tax/BBC_WomensSafety_220211_W\(1\).pdf](https://docs.cdn.yougov.com/utjogn9tax/BBC_WomensSafety_220211_W(1).pdf)

הרשות לקידום מעמד האישה. (2019). המלצות הוועדה לגיבוש תוכנית לאומית למאבק בתופעת ההטרדות המיניות בחברה הישראלית.

ויצ"ו. (2020). מדד האלימות של ויצו לשנים 2019-2020. נדלה מתוך <http://www.wizo.org.il/> page_35736

מור, א. (2017). מציאות יום-יומית מאיימת - הטרדת רחוב והשלכותיה. סוגיות חברתיות בישראל, 23, 6.

מענית, ח. (2020, 24 בנובמבר). בשנת 2019 פחות ממחצית מנפגעי אלימות דיווחו למשטרה. גלובס. נדלה מתוך <https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1001350606>

מרכז המחקר והמידע של הכנסת. (2021). היום הבינלאומי למאבק באלימות כלפי נשים: ריכוז נתונים על אלימות במשפחה, בדגש על אלימות כלפי נשים.

מרכז המחקר והמידע של הכנסת. (2021). נשים בצל מגפת הקורונה: ריכוז נתונים לקראת יום האישה 2021.

צמרת קרצ'ר, ה, הרצוג, ח. וחזן, נ. (2021). מדד המגדר: אישויון מגדרי בישראל 2021. מכון ון ליר.

Committee on the Elimination of Discrimination against Women. (2017). *General Recommendation No. 35 on gender-based violence against women, updating general recommendation No. 19*. CEDAW/C/GC/35. Retrieved from <https://www.ohchr.org/en/treaty-bodies/cedaw/launch-cedaw-general-recommendation-no-35-gender-based-violence-against-women-updating-general>

Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence [CETS No. 210] [Entry in force: August 1, 2014]. Retrieved from <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list?module=treaty-detail&treatynum=210>

EIGE (2021). *The costs of gender-based violence in the European Union*. Retrieved from <https://eige.europa.eu/gender-based-violence/costs-of-gender-based-violence-in-eu>

EUROPA PRESS (2017, August 11). Madrid instala un 'punto violeta' contra agresiones sexuales en sus fiestas de la Paloma. *20 minutos Madrid*. Retrieved from <https://www.20minutos.es/noticia/3111358/0/instalado-primer-puntos-violeta-contra-agresiones-sexuales-fiestas-paloma/?autoref=true> [Spanish]

Fiestas libres de violencias machistas. NO es NO. [n.d.]. Portal web del Ayuntamiento de Madrid. Retrieved from <https://www.madrid.es/portales/munimadrid/es/Inicio/EI-Ayuntamiento/Centro/Violencia-sexual-Trata-y-explotacion-sexual/?vgnnextfmt=default&vgnnextoid=11e7c9bf2c6f2610VgnVCM1000001d4a900aRCRD&vgnnextchannel=b068ca5d5fb96010VgnVCM100000dc0ca8c0RCRD&idCapitulo=10694010> [Spanish]

Gopal, L. (2022, March 8). Public sexual harassment: The women groped and laughed at in the street. *BBC Mews*. Retrieved from <https://www.bbc.com/news/uk-60523422>

IUCN (2020). *Gender-based violence and environment linkages: The violence of inequality*.

Plan International. (2018). *Free To Be: Mapping Girls' Safety in Cities*. Retrieved from <https://plan-international.org/publications/free-to-be-online/>

Plan International (2018). *Unsafe In the City: The Everyday Experience of Girls and Young Women*. Retrieved from <https://plan-international.org/publications/unsafe-in-the-city/>

לקריאת התכנית המלאה <